

Kính thưa Thầy và các Thầy Cô!

Chúng con xin phép chia sẻ một số nội dung chính mà chúng con ghi chép trong bài Thầy Vọng Tây giảng từ 4h50' đến 6h00', sáng Chủ Nhật, ngày 31/08/2025.

PHẬT HỌC THƯỜNG THỨC

Bài 179: Không phải một ngày mà có thể chuyển đổi ngay được

Chúng ta tu hành, dù một ngày gặp được Phật thì cũng không thể trong ngày đó chúng ta chuyển đổi được. Tu hành là cả một quá trình. Những người thiện căn phước đức nhân duyên đã chín muồi thì khi gặp được Phật, họ liền khai ngộ nên liền thay đổi. Nhân duyên gặp được Phật vô cùng thù thắng nhưng muốn chuyển đổi được thì chính mình phải chân thật tu hành.

Câu chuyện về Ngài A Nan đã minh chứng cho điều này. Ngày ngày, A Nan ở bên Phật, tất cả những gì Phật giảng ông đều nhớ hết. Một hôm đi khát thực ông bị Ma Đăng Già mê hoặc và đi theo, rất may là ông chưa phạm trọng giới với Ma Đăng Già. Ông hoảng sợ và hướng đến Phật cầu cứu. Phật thuyết thần chú Lăng Nghiêm và sai đệ tử đến cứu A Nan. Dù nhớ hết những điều Phật dạy nhưng khi Phật nhập Niết Bàn, A Nan vẫn là một phàm phu.

Trong lần kết tập Kinh điển lần I, Ngài Ca Diếp có nói rằng nếu A Nan chưa chứng được A La Hán và cho dù thông minh đệ nhất, bao nhiêu lời Phật dạy đều nhớ hết thì cũng không được phép vào trong pháp hội. Nếu A Nan là một phàm phu thì chúng sanh đời sau sẽ không tin tưởng. Đến ngày hội kết tập Kinh điển, Ngài A Nan đã chứng quả A La Hán. Câu chuyện này là một biểu pháp của các Ngài, nhằm nhắc nhở chúng ta rằng nếu không chân thật tu hành thì chính mình vẫn y nguyên, không thể chuyển đổi được các tập khí phiền não xấu ác. Cho nên muốn chuyển đổi chính mình thì phải thật làm.

Nếu chúng ta chỉ nghe Phật nói rằng bỏ thí diệt trừ tâm tham, nhưng chúng ta không làm thì chúng ta không thể bỏ thí, cho ra được chút gì, tham vẫn hoàn tham. Chúng ta gặp được bậc thiện nhân là duyên và nếu biết trân trọng duyên đó để nỗ lực tu hành, nỗ lực thay đổi thì mới thật có kết quả. Bản thân tôi trước đây, bôn ba dạy học thì bất ngờ gặp được bộ đĩa của Hòa Thượng Tịnh Không. Nếu tôi không miệt mài dịch thuật, học tập hơn 30.000 giờ và nếu không cố gắng làm theo lời Ngài chỉ dạy, thì không thể có được những lễ tri ân Cha Mẹ và vườn rau, lò đậu phụ, lớp học trực tiếp, trực tuyến cùng nhiều thứ khác cũng sẽ không tồn tại. Nghe lời thật làm thì mới chân thật có được sự thọ dụng.

Cho nên Hòa Thượng nói rằng không phải một ngày là chúng ta có thể chuyển đổi được ngay, mà có khi phải dùng tới 10, 20 thậm chí 30 năm mới chuyển đổi. Tuy vậy,

vẫn có người cả cuộc đời cũng không thể chuyển đổi. Hôm trước tại lễ tri ân Cha Mẹ, tôi tạo một duyên tốt cho một người con sám hối với Mẹ và hứa sẽ không làm khổ Mẹ. Chúng ta tưởng là sau lời hứa là làm được luôn sao? Anh ấy vẫn đang làm sai, vẫn làm khổ Mẹ, anh ấy không cưỡng được nghiệp lực. Cho nên mọi người tu hành nên nhớ rằng đừng xem thường nghiệp lực của chính mình. Tội của chúng ta đã tạo còn kéo theo một loạt oan gia trái chủ đứng hai bên chờ cơ hội báo thù.

Tôi thấy rất nhiều người xem thường, thậm chí có chút kiêu ngạo bên trong. Họ cứ nghĩ rằng bản thân đã vượt qua, không bị cám dỗ, tuy nhiên, rồi sẽ vẫn bị cám dỗ. Họ là những người đã từng phát nguyện, thế nhưng sau đó hoàn toàn làm ngược lại. Cho nên trong tu hành, chúng ta phải hết sức cẩn trọng. Người xưa đã nói rằng: *“Đối với tập khí xấu ác của mình thì phải đuổi cùng diệt tận. Đối với người thì phải lượng thứ đến ba phần.”* Chúng ta có tu hành mà còn đối trị không được với tập khí phiền não xấu ác của chính mình, huống hồ những người không tu hành, ngày ngày tùy thuận theo thói quen xấu ác thì làm sao có thể thay đổi được!

Thực tế, có những người ngày ngày chệnh mảng, thậm chí tạo nghiệp. Cho nên Hòa Thượng nói đừng hỏi ai rằng mình sẽ đi về đâu? Mình sẽ biết rất rõ mình sẽ đi về đâu? Mình niệm Phật nhiều hay niệm tự tư tự lợi, niệm ý niệm hưởng thụ, niệm ảo danh ảo vọng, niệm đến tiền, niệm danh, niệm ăn, niệm ngủ, niệm tham sân si nhiều?

Nghiệp chương không phải một sớm một chiều là thay đổi được! Họ có thể nói ra lời nói tốt đẹp nhưng nói là việc của nói. Còn làm thì cần phải có một quá trình thật tu thật học. Không phải cứ tu hành rồi miệng khẳng định sẽ sửa tập khí là tập khí sẽ thay đổi ngay lập tức. Không có chuyện “ngay lập tức” đó! Đây là tự gạt mình gạt người mà thôi! Sửa từng chút một mà còn chưa xong vậy mà lại chủ quan cho rằng bản thân tu hành, sửa lỗi như thế là được rồi! Họ thậm chí chỉ tu ở bề ngoài, tu trên hình tướng, còn trong nội tâm thì tham sân si, cuồng vọng. Khi chưa có cơ hội thì họ không tự tư ích kỷ nhưng khi có cơ hội rồi thì họ có thể tự tư đến đáng sợ. Cho nên chúng ta tưởng mình không tham, 5 triệu, 50 triệu, 500 triệu thì không tham nhưng hãy xét đi 5 tỷ thì sao? 50 tỷ thì sao? 500 tỷ thì sao? 5000 tỷ thì sao?

Phật dạy chúng ta cần tu Giới Định Tuệ, diệt trừ Tham Sân Si. Nếu không loại trừ được Tham Sân Si thì Tham sẽ vẫn dẫn dắt chúng ta. Có rất nhiều người, cái nhỏ không tham nhưng lại tham cái lớn. Cho nên việc bản thân không chuyển đổi được là việc bình thường, không nên thắc mắc. Trên một chiến trường, hàng ngàn người ngã xuống, đó là việc bình thường! Quan trọng là có thể tiến lên và chiếm cứ được một mục tiêu đã vạch ra từ đầu. Không phải người ta nằm xuống đó mà chúng ta trách rằng sao anh mới đi được một phần ba đường, hoặc nửa đường, hoặc gần tới đích rồi mà anh lại không tiếp tục, lại gục ngã? Nói thế là sai rồi!

Cho nên Hòa Thượng nói có người tu hành 10, 20, 30 năm mới thay đổi hoặc thậm chí có người cả đời cũng không thay đổi. Thế mới biết Phật Bồ Tát phải nhọc công đến

mức nào! Bồ Tát Địa Tạng vừa độ chúng sanh ra khỏi Địa Ngục thì một lúc họ đã lại trở vào Địa Ngục. Nguyên nhân vì sao? Vì ra ngoài gặp danh lợi, lợi nhỏ thì không sao nhưng lợi lớn thì hám!

Hòa Thượng nói: ***“Giáo học của Phật có ba tầng bậc. Tầng thứ nhất là chuyển ác thành thiện. Thứ hai là chuyển mê thành ngộ. Tầng thứ ba là chuyển phàm thành Thánh. Trung tâm giáo học của Phật pháp là chuyển mê thành ngộ làm chủ. Bạn phải chân thật nhận ra được! Bước chuyển biến đầu tiên là chuyển ác thành thiện. Bạn hiểu được bao nhiêu thì bạn phải thật làm bấy nhiêu! Còn nếu như không chuyển nghĩa là bạn hoàn toàn không hiểu cho dù là bạn nghe, bạn đọc được bao nhiêu, thậm chí bạn còn biết đi giảng nhưng vẫn không phải là thật hiểu. Bạn cũng chưa chân thật hiểu được, nếu bạn chân thật hiểu được thì bạn sẽ chân thật thay đổi!”***

Thay đổi nghĩa là khi thấy ảo danh ảo vọng thì chúng ta dừng lại, không ảo danh ảo vọng nữa. Nếu người ta khen mà mũi nở to như trái táo và khi người ta chê mà mũi dუმ lại như trái ấu thì chúng ta sai rồi. Phải nhớ rằng ngay cả bỏ mạng cũng không làm việc ác dù là nhỏ nhất. Cho nên tầng thứ nhất là chuyển ác thành thiện.

Có người nói bệnh này phải uống mật rắn, mật gấu, mật khỉ vv... thế là người bị bệnh lập tức đi tìm cho bằng được, vậy làm sao họ có thể chuyển đổi được nghiệp lực. Cho nên chúng ta nhất định phải chuyển ác thành thiện. Cho dù đói xót ruột cũng không làm việc ác thì mới có thể tạo nên kỳ tích chuyển đổi nghiệp lực. Nếu cứ tạo nghiệp thì không chuyển được nghiệp.

Hôm trước tôi được mời tham dự một pháp hội và được đăng lên mạng. Nhiều người sẽ nghĩ rằng đây là vinh dự nhưng tôi thì thấy được chân thật tướng, đó là danh lợi. Tôi từng đi chia sẻ nhiều nơi khắp miền Nam Bắc và được MC thường xuyên đưa lên đọt dừa, không có gì là thật. Nếu họ ảo mà chúng ta cũng ảo theo họ thì đúng là chúng ta và họ đều đáng thương.

Tầng thứ hai là chuyển mê thành ngộ. Chúng ta không nhận ra sự mê lầm của mình thì nay có người ta nói cho mình nghe thì bản thân mình phải nhận ra được chứ! Vậy mà có người mê đến nỗi không nhận ra sai lầm mà mê thì lại tạo nghiệp. Tôi có cảm giác sợ người tu giả, sợ những người từng học Phật, từng học Thánh Hiền nhưng có lời nói sâu độc. Người chưa tu thì tâm lại thuần thiện. Cho nên từ rất lâu, tôi đi đâu xong là tôi đi về nhà ngay. Đó là tôi đang tránh né những hoàn cảnh ảo bên ngoài.

Tầng 1 là chuyển ác thành thiện mà không làm được thì không làm được tầng 2 chuyển mê thành ngộ, thì không làm được tầng 3 chuyển phàm thành Thánh. Trung tâm giáo học của Phật pháp là chuyển mê thành ngộ. Nhiều người chuyển ác thành thiện nhưng vẫn mê. Đó là nhiều người trong thế gian làm thiện lớn nhưng làm thiện lại có điều kiện. Hòa Thượng từng nói rằng con người bây giờ còn đem Phật pháp ra để kinh

doanh khiến con người ngày nay không biết, cho rằng đó là việc đương nhiên, là việc đúng.

Có nơi bán đèn cho người ta ba chục đồng một cái và cho rằng đốt hai đèn thì phước huệ song tu, đốt ba đèn là Tam Bảo gia trì, đốt bốn đèn thì Tứ Thiên Vương bảo hộ, đốt được 108 thì công đức viên mãn. Nếu công đức viên mãn thì tôi cũng sẵn sàng bán nhà để đốt 1800 cái đèn. Thế gian nghe như vậy, người ta mặc nhiên cho rằng Phật pháp phải là như vậy. Đáng lẽ ra Phật pháp giúp con người an vui tự tại ngay trong đời này và đời sau đến được cảnh giới an lành của Đức Phật vậy mà Phật pháp đã bị biến thành như vậy.

Tôi ra nước ngoài thăm con gái và mong muốn đến một ngôi chùa xa xa để lạy Phật. Con rể chở tôi đi hơn 1 tiếng thì đến một ngôi chùa nằm trên núi cao. Nhưng tôi cũng không bước vào Điện Phật lễ Phật được, xung quanh toàn là cảnh làm ăn buôn bán. Chúng ta phải hiểu rằng trọng điểm giáo học của Phật pháp là chuyển mê thành ngộ. Điều này có nghĩa là phải hiểu trông dưa được dưa, trông đậu được đậu, không thể nào là trông dưa thì được đậu. Một kẻ làm ác không bao giờ có được hạnh phúc.

Tôi từng đi chia sẻ ở một đạo tràng chuyên tu niệm Phật. Ai ở đó cũng muốn vãng sanh. Ước vọng như thế là tốt nhưng nếu ở tâm cảnh hiện nay của chúng ta mà vãng sanh thì hóa ra thế giới Cực Lạc chứa tội phạm hay sao? Tham sân si rầy đây, tự tư tự lợi, ảo danh ảo vọng thì trùm cả thiên hạ. Cả đạo tràng với những người có tâm tính như vậy mà vãng sanh thì có lẽ Phật chỉ suốt ngày đi xử kiện, xử các vụ cãi vã, tranh giành.

Hòa Thượng nói: ***“Thế pháp cùng Phật pháp người xưa gọi là giáo hóa. Hóa là chuyển hóa, biến hóa, nghĩa là dạy bảo cho bạn rồi mà bạn vẫn không thay đổi, bạn vẫn y như cũ, vậy thì, sự dạy bảo đó đã trở nên uổng phí, lãng phí rồi! Rất là khổ cực để dạy cho bạn vậy mà thành tựu có được chính là vẫn không hề thay đổi. Không những là người học phải thay đổi mà người dạy càng phải thay đổi hơn. Cho nên người xưa gọi là giáo học tương trưởng (người dạy, người học cùng phát triển, cùng tiến bộ).***

“Chư Phật Bồ Tát vì sao phải giảng Kinh nói pháp? Các Ngài giảng Kinh nói pháp là vì ai? Thực tế là giảng cho chính mình nghe. Đây chính là người xưa nói giáo học tương trưởng. Người nghe, nghe Kinh phải nghe được nhiều thì người giảng còn nghe được nhiều hơn. Thực tế, người giảng là giảng cho chính mình nghe. Cho nên giảng là đôi bên cùng có lợi. Tự tha lưỡng lợi-tự mình và người đều được lợi ích.

Người khác nghe chưa chắc đã phong phú nhưng chính mình - người giảng sẽ nghe được phong phú hơn, được viên mãn hơn. Tôi ở trên bục giảng đã giảng được hơn 50 năm thì chính bản thân tôi đã nghe được hơn 50 năm. Chính tôi ngày ngày được tiếp nhận Phật pháp. Tôi nghe được hơn 40 năm mới có sự chuyển đổi.”

Tôi có cảm giác mấy mươi năm tôi đã đi làm những việc lãng phí, lẽ ra tôi phải nên nỗ lực tu hành. Hòa Thượng đưa ra lời khuyên rất thiết thực. Không phải một sớm một chiều, một tháng, một năm là chuyển đổi được, phải là vài chục năm làm một cách thật tâm chứ không hời hợt mới có thể thay đổi.

Hòa Thượng nói: ***“Mỗi một lần giảng Kinh đều có một chút chuyển đổi, tích lũy đến 40 năm, đây mới là sự chuyển biến lớn. Các đồng tu nghe rồi, nhìn thấy rồi, có thể hội gì chăng? Có lãnh ngộ được gì chăng? Để tu hành được tốt tức tu hành chứng quả thì chỉ có nghe pháp. Thế nên nhân duyên nghe pháp nhất định không để lỡ qua, thậm chí chúng ta phải sáng tạo ra điều kiện, nhân duyên để học Phật pháp. Đây không phải là phan duyên mà là sáng tạo điều kiện để chúng ta có được cơ hội học tập Phật pháp! Lúc nào cũng có thể nói, lúc nào cũng có thể giúp người, hoan hỉ nói cho người nghe. Làm một lần thì chính mình được nghe lại.”***

Có người mở pháp nhưng bản thân không nghe, vọng tưởng đầy trong đầu. Họ mở cho quỷ thần nghe. Chúng ta phải tạo cho mình có nhân duyên nghe pháp. Nếu chúng ta không nghe pháp thì coi như là bết tắc. Nếu có thể giảng nói cho người thì chính là một lần chính mình được nghe lại. Tôi nhờ Hòa Thượng dạy cho mình cách này, cho nên nhiều năm nay, hơn 2000 buổi học, đã không trễ một phút, cũng không sớm hơn. Điều này chính là duy trì sự thường hằng, chứ không bao chao. Sáng nào tôi cũng dạy sớm tập thể dục, niệm Phật thậm chí đúng giờ mới mở cam. Đúng giờ chính là sự chuẩn mực mà chúng ta phải tập luyện biến thành một thói quen. Có người khấn trương thì mở sớm mà mở sớm được mấy lần? Có người chênh mảng thì mở trễ. Chúng ta phải trước sau như một.

Trước đây, tôi đi bên ba khắp nơi, tôi thấy không thể nói theo vọng tưởng của mình mà phải có tu có học mới được. Tôi đã quay về, tự tu tự học với hai chiếc máy quay làm học trò, lên lớp đúng giờ hơn 300 buổi. Đây là thời điểm mà tôi chưa mở zoom. Đây là chính mình tự học! Tôi nghe lời Hòa Thượng, nên khi học tập, giảng nói thì có một người, hai người nghe cũng tốt mà thậm chí không có người nghe cũng tốt.

Bài học hôm nay khiến tôi rất cảm khái. Nếu chuyển đổi được thì đó là một sự kiện đặc biệt, nếu không chuyển đổi được đó cũng là việc bình thường. Có người ăn chay, niệm Phật cả chục năm xong vẫn bỏ cuộc. Đó là điều bình thường! Vì sao? Vì họ chưa chân thật chuyển hóa nơi nội tâm, chỉ ở trên hình tướng. Nếu chuyển hóa nơi nội tâm thì không bao giờ lui sụt. Cho nên nghe lời dạy của Hòa Thượng thì chúng ta phải thật làm. Phải làm một cách từ từ nhưng không phải là chênh mảng thông thả. Hãy bắt đầu phát tâm từ 10% cho người rồi nâng dần lên 50% cho người và 50% cho ta. Tỷ lệ này tiếp tục nâng cao lên về phía người và giảm về phía ta thì cảnh giới của bản thân sẽ hoàn toàn thay đổi./.

Nam Mô A Di Đà Phật

Chúng con xin tùy hỷ công đức của Thầy và tất cả các Thầy Cô!

Nội dung chúng con ghi chép lời giảng của Thầy có thể còn sai lầm và thiếu sót. Kính mong Thầy và các Thầy Cô lượng thứ, chỉ bảo và đóng góp ý kiến để tài liệu học tập mang lại lợi ích cho mọi người!